

Məsafə onlara mane olmur

Emilin həmyaşadı, IX sinif şagirdi Sevil Əliyeva da COVID-19 adlı virus barədə məlumatdır: "Bilirik ki, hava-damcı yoluyla yayılır. Sürətlə yayılan bu virusdan özümüzü qorumağın ən yaxşı yolu isə kütləvi yerlərə getməmək, insanlarla aramızda məsafə qoymaq, əlimizin təmizliyinə diqqət etməkdir".

Məktəbdə daim maskada olan məktəbli bunu belə izah edir: "Baxmayaraq ki, maskadan istifadə bizim üçün məcburi deyil, yəni də taxırıq. Çünki bizə elə ağırlığı olmayan maskalar koronavirusdan müdafiəmizi daha da gücləndirir".

Bir qapıdan böyük, digər qapıdan azyaşlı şagirdlər

286 nömrəli tam orta məktəbdə 3000-ə yaxın şagird növbəli şəkildə təhsil alır. Məktəb 300-ə qədər uşağın birinci sinifdə, 200 nəfərə qədər azyaşlının məktəbəqədər hazırlıq qrupunda təhsilini təşkil edib. Məktəb direktoru Samir Mehdi-zadənin sözlərinə görə, şagirdlərinin təhlükəsizliyi, sağlamlığı və keyfiyyətli təhsil alması üçün əllərindən gələni ediblər: "Məktəbin 2 girişi var. Bina-nın quruluşu birinin giriş, digərinin çıxış kimi istifadə ediləsinə imkan vermir. Ancaq "A" və "B" qapısı kimi fərqləndiriyimiz bu girişləri yuxarı və aşağı sinif şagirdlərimiz üçün ayırmışıq. İbtidai sinifdə və məktəbə-hazırlıqda təhsil alan şagirdlərimiz "B" qapısından istifadə edirlər. Elə ki, şagirdlər məktəb binasına yaxınlaşdı, məktəblinin dostları da onlara yaxınlaşır. Hər kəsin bədən hərəkəti ölçülür, əlləri spirtlənir".

Fiziki məsafəni artırıb, mənəvi məsafəni qısdırdılar

Ümumiyyətlə, qapıdan içəri girən hər kəs eyni prosedurla qarşılaşır: əllər spirtlənir, temperatur ölçülür, ağız və burnu bağlayan maska tələb edilir. Məktəblilər üçün məcburi olmayan maska və üz sipəri müəllimlər üçün mütləqdir. Buna nəzarət edə bilmək üçün isə məktəblinin dostlarının qüvvəsindən istifadə edilir. "Məktəblinin dostu" layihəsi sözügedən məktəbdə 2 öməkdaş və iki könüllü ilə təmsil olunur. Məktəblinin dostu Əsmər Mustafazadənin sözlərinə görə, burada 4 nəfər dəyişən qrafiklə fəaliyyətdədir: "Hər gün 7.30-dan məktəbdəyik. Biz burada bədən hərəkətinin ölçülməsində, uşaqların bir-biri ilə aralarında məsafə saxlamasına nəzarət ediləsinə məktəb kollektivinə kömək edirik. Sadəcə şagirdlərin də deyil, uşağın arxasınca gələn və məktəb həyətinə yığılan valideynlərin də öz aralarında məsafə saxlamalarına nəzarət etməyə çalışırıq. Mütəmadi olaraq onlara ölkədə davam edən pandemiyani xəbərlərdə, aralarında məsafəni qorumağa çağırırıq. Dərs vaxtı uşaqların təhlükəsizliyinin təmin ediləsinə mütəmadi nəzarət edirik, onlarla yaxın münasibətlər qurur, dostlaşmağa çalışırıq ki, hər hansı problemləri olarsa, bizimlə bölüşsünlər".

Pandemiya məktəbində dərs

Giriş-çıxış eyni olsa da, şagirdlərin tam təhlükəsiz şəraitdə sinifə daxil olması və keyfiyyətli təhsil alması üçün burada fəaliyyətdə olan "Məktəblinin dostu" layihəsinin əməkdaşları ilə birgə məktəbin bütün pedaqoji kollektivi əlindən gələni edir. 45 dəqiqə sürən hər dərsdən sonra şagirdlər 10 dəqiqə tənəffüs edir. Ancaq tənəffüsdə otaqların tərk etmirlər. İki növbəli şəkildə təşkil edilən dərslər bitən kimi siniflər havalandırılır, təmizlənir və dezinfeksiya edilir. Bu prosedura həm birinci növbənin dərsləri bitəndə, həm də gün bitəndə həyata keçirilir. İkinci növbənin dərsləri 1 saatlıq fasilədən sonra başlayır.

Məktəbin coğrafiya müəllimi Şəhla Hümətovanın dərsləri. Dərs zamanı pandemiyanın bütün qayda-qanunlarına riayət olunur. Dərsdə uşaqların arasındakı məsafə qorunur: "Mən bir müəllim olaraq bu məsafəni saxlayıram. Xəritəyə şagird yaxınlaşarkən mən ordan uzaqlaşırıram. Şagirdlərin bir-biri ilə olduğu qədər özümün də onlarla məsafəmi qoruyuram. Pandemiya başlayanda həyatımızın tamamilə dəyişəcəyi deyilirdi. Həqiqətən də hər şey dəyişdi. Uşaqlar elə alışmışlar ki, nəm salfetlər, spirt onların dərslərini təmin etmələrindən birinə çevrilib. Mən həyat bilgisi fənnindən də dərs

keçirəm. Gigiyena qaydalarını istər bu fənn üzrə tədris proqramı çərçivəsində, istərsə də COVID-19-dan özlərini qorunmaları üçün maarifləndirmək məqsədi ilə onlara xatırladıram. Onlarla mütəmadi söhbətlər aparır, yeni qayda və tələbləri tələm edirik. Nəticəsi də var. Şagirdlərimiz şəxsi gigiyenasına çox diqqət edirlər".

"Nə aramızdakı məsafə bizə mane olur, nə də üzümüzdəki maska"

30 ilin müəllimi Nəibə Ələkbərova hesab edir ki, asan olmasa da, artıq pandemiyanın şərtləri ilə barışmaq, tələblərini gündəlik həyat tərzinə çevirmək biliblər: "Ən böyük çətinliyimiz onlayn dərslərə keçidə bağlı oldu. Bilirsiniz ki, ənənəvi dərs modelini vaxt keçilməz edən müəllimin şagirdi müşahidə edə bilməsi, keçilən mövzunu mənimsəyib-mənmədiyini gözləndirən, davranışından anlamaqdır. Teledərs və onlayn dərslər zamanı göz təmasımız zəiflədiyindən onları anlamaqda, dərsləri mənimsədiklərini müəyyən etməkdə bir az çətinlik çəkdi. Ancaq bu qısa müddət davam etdi və artıq şagirdlərimiz də, biz də istənilən formata dərs qura və yaxşı nəticə əldə edə bilirik. Artıq bütün çətinliklərimiz arxada qalıb. Nə aramızdakı məsafə bizə mane olur, nə də ağız-burnumuzdakı maska".

Ruhiyyə DASSLAHLI

"Xəstəlik var ki?", - deyib dünyada tüğyan edən pandemiya səbəbi COVID-19-a şübhə ilə baxan bəzi böyük insanların olaraq. Bakı şəhəri 286 nömrəli tam orta məktəbin şagirdlərinin məktəb çantasından kitab, rəngli qələm və dəftərlə yanaşı, dezinfeksiyaedici məhlullar da çıxır. Hər kəsin nəm salfeti var. Bunu "Azərbaycan müəllimi" qəzetinə məktəbin IX sinif şagirdi Emil Nağızadə deyir: "Sadəcə əlimizi təmiz saxlamırıq, həm də bir-birimizlə aramızdakı məsafəni də qoruyuruq. Məcburən bir-birimizdən uzaq durmalıyıq. Baxmayaraq ki, indiyə qədər məktəbdə müəllimlərimiz bizə yoldaşlarımızla birgə işləməyi, əlimizdə olanları onlarla paylaşmağı öyrədib. Amma düşünürük ki, məsafələr müvəqqətidir və biz virusu qalib gələndən sonra həmin məsafə aradan qalxacaq. Bilirsiniz, mənə, məsafələr bizim dostlarımızı, yoldaşlarımızı sevməyimizə mane ola bilməz".

Müəllimlər şagirdlərlə birgə istənilən formata dərsi qura və yüksək nəticə əldə edə bilirlər

Bütün qaydalara əməl edirik, tək pandemiya uşaqlarımızın təhsilinə mane olmasın".

286 nömrəli tam orta məktəbin "Təcili yardım"

Hər məktəbdə həkim, həkim olmasa da tibb bacısı var. Xüsusən bu günlərdə onlara çox böyük ehtiyac var, axı 286 nömrəli tam orta məktəbdə isə pandemiya oldu-olmadı, şagirdlərin sağlamlığının keşiyində kiçik bir tibbi heyət dayanıb. Həkim Xəlilə Qasımova, tibb bacıları Qələmzadə Məcidova, Mahirə Kərimova və Könül Səlimovadan ibarət tibbi heyət növbəli şəkildə məktəbin şagird və müəllimlərinin baş ağrısından tutmuş düşməyən qızdırmasına qədər hər dərindən çəməyə çalışır. Otaq bir poliklinikaya otaqdan heç nə ilə fərqlənir. Qələmzadə Məcidova 3 tibb bacısından biridir: "Bu günlərdə əsas işimiz uşaqların bədən hərəkətini nəzarətdə saxlamaqdan ibarət olur. Hər gün eyni məsuliyyətlə işimizi yerinə yetiririk. Növbəlik əsasında keçirilən dərslərdə xüsusən bədən hərəkətində diqqət edirik. Hərəkəti yüksək olan uşaqları COVID-19 şübhəsi ilə təcrid edirik".

Təcrid üçün isə məktəbdə ayrıca otaq var. Bədən hərəkəti yüksək olan şagird həmin otaqda qalır. Məktəbin direktoru Samir Mehdi-zadənin sözlərinə görə, pandemiya şəraitində keyfiyyətli və təhlükəsiz tədrisin təşkili üçün qəbul edilmiş bütün qaydalara məsuliyyətlə əməl edirlər: "İndiyədək 3 şagirdimizdə COVID-19 aşkar olunub. Yoxlama həmin şagirdlərin ailəsindən baş vermişdi. Məktəbdə aşkarlandığı zaman sinif dezinfeksiya olundu və qapısı bağlandı. Həmin otaqlara başqa sinifdən olan şagirdlər buraxılmadı. Üçüncü yoluxma ötən həftə aşkarlandı. Bazar gün dezinfeksiya işləri həyata keçirildi. Virus aşkarlanan sinif müəllimləri ilə birlikdə karantinə göndərildi. Onların dərslərini otaq həzırda da bağlandı".

Bələliklə, əvvəlcə şagirdi sinifdən təcrid edir, şübhə aradan qalxana qədər əks qərar çıxartmırlar. Şübhə təsdiqləndiyi təqdirdə, sadəcə şagird sinifdən deyil, bütün sinif orada dərs deyən müəllimlərlə birgə məktəbdən təcrid olunaraq karantinə alınır. Onlar yalnız 14 gün sonra, özü də arayıq təqdim etdikdən sonra məktəbdə fəaliyyətlərini davam etdirə bilirlər.

Məktəb dəhlizlərində səlqiş-sahman

Qapıda məktəbin təmizliyinə görə əsas məsul şəxsə qarşılaşırıq. Əlində təmizlik vasitələri olan xadimə Xəməmə Əhmədovadan pandemiya dövrünün məktəbində zibilin tərkibinin dəyişib-dəyişmədiyini və maraqlanıq. Dediynə görə, şagirdləri məktəbi zibilləməyi pandemiya davamı əvvəl öyrənib. Odur ki, küçədə bəzi böyük insanların hara gəldi atdığı istifadə olunmuş maskalara məktəb dəhlizlərində və həyətinə rast gəlməyiniz.

Dəftər, kitab, qələm, qələm qabı, su və...

Hələ I sinif şagirdi Harun Novruzlunun məktəb çantasını boşaldırıq. Nə çıxsa yaxşıdır balaca məktəblinin çantasından? Dəftər, kitab, qələm, su və əlbəttə ki, dezinfeksiyaedici məhlul. Dediynə görə, tez-tez əllərini yuyur, ya da spirtləyir, sinif yoldaşlarına çox yaxınlaşmır: "Çox yaxına gələndə virus olur".

Nərgiz Həmidli də hələ I sinifdədir. Parta arxasında keçirəcəyi uzun illər var. Hər gün məktəbə həvəslə gəlir. Dostlarını da tanıyır, düşməni də. Düşməni qorxunc virusdur. Ondan necə qorunacağını isə müəllimi ona başa salıb: "Əlimizi su ilə, sabunla yumalıyıq, su olmayanda spirtləməliyik".

İlkin Quliyev ötən il məktəbəhazırlıq qrupunda təhsil alıb. Artıq birincidir. Cəmi ikinci ildir ki, məktəbə gəlir, di gəl ötən il ona deyilənlərin əksini eşidir bu il. Axı, keçən il müəllimi ona yoldaşı ilə mehriban olmağı, bir yerdə oturmağı, birgə çalışmağı öyrədirdi. Bəs, nə dəyişdi ki, indi də fərqli qaydalar öyrədirlər ona. Məsələn, bu il ondan yoldaşları ilə məsafə saxlamağı tələb edirlər. Amma o, bu vəziyyətdən çəsin çəsin qalmayıb. "Keçən il partada iki-iki otururdum. Amma bu il tək otururuq. Çünki koronavirus" - deyir. Koronavirusu yaxşı tanıyır, özünü bu təhlükəli virusdan necə qoruyacağını bilir: "Üzümüzə maska taxmalıyıq, əllərimizi tez-tez yummalıyıq".

Məktəbdə öyrənib, evdə təbiiq edirlər

İlkinin anası Təhminə Quliyeva deyir ki, uşaqlar evdə çox çətinlik çəkib. Məktəb üçün, sözün əsl mənasında, danışıqlar: "Çalışırıq ki, məktəbdə ona aşılana hər vaxtda evdə də davam etsin. Uşağın fikri qarışmasın deyər əlimizdən gələni edirik. Ona görə də evdə, demək olar ki, uşaqların dediyi olur. Biz də onların məktəbdə öyrənib, evdə bizə təbiiq etdiyi qaydalara əməl etməyə çalışırıq".

Nigar Əsədova isə Əlinin valideynidir. O da söz pandemiya davamı düşən kimi onlayn dərsləri xatırladı: "Oğlum Əli bu məktəbin şagirdidir. Valideyn olaraq üzübüz dərsə üstünlük veririk. Dərslərin başlaması çox yaxşı oldu. Uşaq da çətinlik çəkirdi, biz də.